

UDK 615 (497.11)

ISSN 0004-1963 (Štampano izd.)
ISSN 2217-8767 (Online)

ARHIV ZA FARMACIJU

Godina 68

Broj 3

Beograd, 2018.

ČASOPIS SAVEZA FARMACEUTSKIH UDRUŽENJA SRBIJE

SPECIJALNI BROJ/SPECIAL ISSUE

VII Kongres farmaceuta Srbije sa međunarodnim učešćem

Zajedno stvaramo budućnost farmacije

Beograd, 10-14. oktobar 2018.

VII Serbian Congress of Pharmacy with international participation

Creating the future of pharmacy together

Belgrade, October 10-14, 2018

3/2018

ARHIV ZA FARMACIJU

ČASOPIS SAVEZA FARMACEUTSKIH UDRUŽENJA SRBIJE
ARCHIVES DE PHARMACIE - ARCHIVES OF PHARMACY

IZLAZI OD 1951. GODINE

IZDAVAČ

SAVEZ FARMACEUTSKIH UDRUŽENJA SRBIJE

11000 Beograd, Bulevar vojvode Mišića 25, pošt. fah 664

tel/fax: + 381 11 2648 385; +381 11 2648 386

e-mail: fds@sbb.rs; sfus@farmacija.org

www.farmacija.org

IZDAVAČKI SAVET

Milana Dučić - Apoteka „Beograd”,

Sonja Kuštrin-Đorđević - Udruženje farmaceuta Beograda,

Ivanka Miletić - Savez farmaceutskih udruženja Srbije,

Dubravka Urošev - Savez farmaceutskih udruženja Srbije,

Nenad Vulović - Udruženje farmaceuta Beograda

UREDNIKA ARHIVA

Marija Primorac

Univerzitet u Beogradu - Farmaceutski fakultet, Katedra za farmaceutsku tehnologiju i kozmetologiju

ZAMENIK GLAVNOG UREDNIKA

Radica Stepanović-Petrović

Univerzitet u Beogradu - Farmaceutski fakultet, Katedra za farmakologiju

Sažeci radova nisu lektorisani

Radove objavljene u časopisu Arhiv za farmaciju indeksiraju: EMBASE i SCOPUS

ARHIV ZA FARMACIJU izlazi šest puta godišnje
na sajtu Saveza farmaceutskih udruženja Srbije
www.farmacija.org

PRUŽANJE USLUGE SAVETOVANJA STARIJIH PACIJENATA O PRIMENI LEKOVA – STAVOVI FARMACEUTA

**Ivana Tadić¹, Ljiljana Tasić¹, Isidora Bošković¹, Stefan Mijatović¹,
Sanja Jović², Marina Odalović¹, Dragana Lakić¹**

¹Katedra za socijalnu farmaciju i farmaceutsko zakonodavstvo, Univerzitet u Beogradu - Farmaceutski fakultet, ²Apoteka Beograd (Srbija)

Pacijenti starije životne dobi primenjuju uglavnom veliki broj lekova. Tokom procesa izdavanja lekova i savetovanja pacijenata farmaceuti mogu značajno da doprinesu racionalnoj upotrebi lekova. Cilj ovog istraživanja bio je da se ispituju stavovi farmaceuta o uslugama savetovanja starijih pacijenata o primeni lekova.

Istraživanje je sprovedeno tokom 2018. godine u više lanaca apoteka u Srbiji uz pomoć namenski kreiranog on-line upitnika. Upitnike su popunjavali samo farmaceuti.

U istraživanju je učestvovalo 154 farmaceuta, pretežno ženskog pola (87,1%), prosečne starosti 38,3 godina i radnog staža 12,8 godina. Kada su u pitanju informacije o lekovima, pacijenti najviše veruju lekarima specijalistima (39,6%), farmaceutima (31,2%), lekarima opšte prakse (18,8%), i ljudima iz njihovog okruženja (10,4%). Farmaceuti najčešće pružaju informacije o upotrebi lekova (100,0%), indikacijama za upotrebu lekova (91,6%), dužini primene leka (77,9%), interakcijama sa hranom i lekovima (72,7%) i neželjenim reakcijama na lek (53,2%). Gužva u apoteci je najčešća (73,6%) barijera za adekvatno savetovanje pacijenata prepoznata od strane farmaceuta. Oko polovine farmaceuta (51,6%) smatra da usluga savetovanja starijih pacijenata treba da bude plaćena.

Farmaceuti imaju jasan stav da je usluga savetovanja starijih pacijenata o primeni lekova od velikog značaja za kvalitet zdravstvene zaštite. Ovakva vrsta analize može pružiti smernice kako da se razviju farmaceutske usluge i kako da se implementiraju u svakodnevnoj praksi.

PROVISION OF PHARMACEUTICAL SERVICE TO ELDERLY PATIENTS ABOUT SAFE USE OF MEDICINES - THE ATTITUDES OF PHARMACISTS

**Ivana Tadić¹, Ljiljana Tasić¹, Isidora Bošković¹, Stefan Mijatović¹,
Sanja Jović², Marina Odalović¹, Dragana Lakić¹**

¹Department of Social Pharmacy and Pharmaceutical Legislation, University of Belgrade - Faculty of Pharmacy, ²Pharmacy Belgrade (Serbia)

Elderly patients mostly use a large number of medicines. Pharmacists can contribute significantly to the rational use of medicines during the process of dispensing medicines and patient counseling. The aim of this study was to examine the attitudes of pharmacists about the services of counseling elderly patients on the safe use of medicines.

The study was conducted in 2018 within several pharmacy chains in Serbia using on-line questionnaire designed for this research. The questionnaires were filled out only by pharmacists.

The study included 154 pharmacists, mostly female (87.1%), aged 38.3 years and 12.8 years of service in average. When it comes to information on medicines, patients mostly trust physicians (39.6%), pharmacists (31.2%), general practitioners (18.8%) and friends (10.4%). Pharmacists often provide information on medicines use (100.0%), indications (91.6%), duration of administration (77.9%), medicines interactions with food and other medicines (72.7%) and adverse drug reactions (53.2%). The most common barrier for adequate counseling of patients recognized by pharmacist was crowded pharmacy (73.6%). About half of pharmacists (51.6%) think that elderly patient counseling services should be paid.

Pharmacists think that the counseling service of elderly patients about safe use of medicines is of great importance for the quality of health care. This type of analysis can provide guidance on how to develop and implement pharmaceutical services.